

۳۷۴
۵
۱۰/۷
۱۱

شعر دل انگیز، نثر دل آرا

فارسی عمومی برای تدریس در دانشگاه

مؤلفان:

محمد تقی زاده، غلامرضا صمدیانی

اعضای هیئت علمی دانشگاه

محمد تقی زاده، ۱۳۲۱ -

شعر دل‌انگیز، نثر آرا (فارسی عمومی برای تدریس در دانشگاه‌ها)

/ محمد تقی زاده، غلامرضا صمدیانی. - مشهد: آهنگ قلم، ۱۳۸۳.

ISBN: 964-7641-26-5

۲۰۸ ص.

فهرست نویسی براساس فیبا.

۱. ادبیات فارسی - - مجموعه‌ها. ۲. دستور زبان فارسی.

۳. آرایه‌های ادبی. ۳. مکاتیب ادبی جهان. الف. صمدیانی، غلامرضا،

۱۳۳۷ - نویسنده همکار. ب. عنوان.

۸ فا ۰/۸

PTR ۴۰۰۳/ق ۲د ۳

۱۷۱۹۷-۸۴ م

کتابخانه ملی ایران

نام کتاب: شعر دل‌انگیز، نثر آرا (فارسی عمومی برای تدریس در دانشگاه)

مؤلفان: محمد تقی زاده، غلامرضا صمدیانی

صفحه‌آرایی: مؤسسه بیژن ۸۳۳۵۹۶۵ - ۵۱۱

طرح جلد: فرید یاحقی

شمارگان: ۲۰۰۰ جلد / وزیری

نوبت چاپ: اول ۱۳۸۳

قیمت: ۱۸۰۰ تومان

چاپ: ژیان

شابک: ۹۶۴-۷۶۴۱-۲۶-۵

ناشر: آهنگ قلم

نشانی: مشهد صندوق پستی ۱۳۶۳-۹۱۸۹۵

E-mail: ahangeqalam@yahoo.com

تلفن: ۵۱۱-۸۴۳۹۵۵

فهرست مطالب

۸	پیش گفتار.....
۱۱	متون ادبی فارسی.....
۱۲	مناجات.....
۱۳	نعمتت بار خدایا ز عدد بیرون است.....
۱۵	نویسندگی.....
۲۱	ای نهاده بر میان فرق، جان خویشتن.....
۲۳	مار و زاغ.....
۲۵	پیام ایران.....
۲۸	مرد کامل.....
۲۹	مرگ دیگر.....
۳۰	بخشندگی اسحاق موصلی.....
۳۱	قبلة رو.....
۳۱	درباره تأثیر شعر.....
۳۵	نیک و بد.....
۳۷	باز و خروس.....
۳۷	سه پند مرغ.....
۳۹	پایان کار رستم.....
۴۴	علت مرگ.....

۴۵	شمس و مولانا
۵۲	سپید رود
۵۴	شیر و خرگوش
۵۵	آه صاحب درد
۵۶	ذوالیمینین، ذوالریاستین، ذوالقلمین
۵۸	کوچه
۶۰	خواجه وا
۶۱	حق نباید گفتن الا آشکار
۶۵	گرت از دست بر آید دهنی شیرین کن
۶۵	قطعه
۶۶	قطعه
۶۶	حتی به روزگاران
۶۷	عفو و بخشایش
۶۷	شب
۶۸	درویش و توانگر
۶۹	بهار
۷۰	گره گشای
۷۴	هنر آموختن
۷۵	فرزند هنرهای خویشتن شو
۷۷	نشان گنج
۷۸	ای بازوی معرفت! توانا باش
۷۹	آموزش و پرورش کودک
۸۰	در شناختن دوست و دشمن
۸۲	عقاب
۸۸	سه بازرگان
۹۰	جمال طبیعت
۹۱	تأثیر یک نقطه
۹۲	اهمیت قلم
۹۲	از منطق الطیر
۹۵	صدر بخارا و درویش

۹۵	«زال و مهستی»
۹۷	سلوک روحانی مولانا
۱۰۰	آرش کمان گیر
۱۱۰	فردوسی و محمود
۱۱۵	هشدار
۱۱۵	دبیر کاردان
۱۱۷	سنگ تراش ژاپونی
۱۲۲	سیب
۱۲۳	نسبت از خویشتن کنم چو گهر
۱۲۴	کوتاه و خردمند
۱۲۶	«کیمیا»
۱۲۶	ناشکیبایی قاضی و پند ترسا
۱۲۷	بهار سوگوار
۱۲۸	موش و مار
۱۳۰	در امواج سند
۱۳۶	کیفر محتکران
۱۳۶	یا رب به لطف خویش گناهان ما ببوش
۱۳۹	کار به کاردان سپردن
۱۴۰	از و طن نیست دلبری بهتر
۱۴۱	نیکی کن و نیکی اندیش
۱۴۲	فعل مجهول
۱۴۴	از گلستان
۱۴۸	کس ندارد ذوق مستی میگسازان را چه شد؟
۱۴۸	مرد سوار و جامه فروش
۱۴۹	در بخشایش الهی
۱۵۰	ثمره تواضع
۱۵۱	از خود رمیده
۱۵۲	حق رعیت مظلوم
۱۵۲	خار غم عشق
۱۵۳	مناظره توانگرزاده و درویش بچه

۱۵۴	دوست واقعی
۱۵۴	دل
۱۵۵	آسودگی علما
۱۵۶	راه رستگاری
۱۵۶	مقام رضا
۱۵۸	مایه زندگانی
۱۵۸	عاشق واقعی
۱۵۹	اسرار حق
۱۵۹	غنچه خندان
۱۶۰	شکر سلامت
۱۶۰	جهل مرکب
۱۶۱	جاهل نادان
۱۶۱	جمال گل
۱۶۲	اجر ندانستن
۱۶۲	قبول احسان
۱۶۳	طبع بلند
۱۶۴	سعادت درویشی
۱۶۴	کردار بی گفتار
۱۶۴	اصلاح سخن
۱۶۵	چون دوست دشمن است شکایت کجا بریم
۱۶۶	عمر نبود آنچه غافل از تو نشستم
۱۶۶	تکیه بر جای بزرگان نتوان زد به گزاف
۱۶۷	شهره شهر مشو تا نهم سر در کوه
۱۶۸	اسیر از یاد رفته
۱۶۹	شب جدایی
۱۶۹	آینه جمال ازل
۱۷۰	چند دو بیتی از بابا طاهر
۱۷۱	بازوی معرفت
۱۷۲	خاطرات کودکی
۱۷۴	اندیشه باطل

۱۷۵		ابله و عیار
۱۷۶		سنگتراش ژاپنی
۱۷۷		ابر تیره اندوه
۱۷۸		شیر و موش
۱۸۱		حسن ختام
۱۷۱		نگاهی مختصر به دستور زبان فارسی
۱۷۹		آرایه‌های ادبی
۱۸۹		نشانه‌ها
۱۹۳		مکتب‌های ادبی

پیش گفتار

ای خدای پاک بی انباز و یار دست گیر و جرم ما را در گذار
ادب فارسی آکنده از گنجینه های پر بار آثار منظوم و منشوری است که صاحبان ذوق و اندیشه از معدن ذهن و دل بر زبان رانده و با نوک قلم بر صفحه کاغذ تراویده اند. آثاری که با وسعت فکر و احساس صدها شاعر و نویسنده در زمانی بیش از یک هزار و صد سال به بازار علم و ادب این سرزمین، عرضه شده اند.

اشعار و عبارات بعضی از شاعران و نویسندگان بر صفحه دل مخاطبان، چنان جای گرفته که ورد زبانشان گشته و در زندگی فردی و اجتماعی در هر کوی و برزن به عنوان شاهد گویای سخن، عرضه شده و می شود. در این مجموعه، تلاش کرده ایم نمونه هایی را از اقیانوس بی کران نظم و نثر ادب فارسی برگزینیم، به گونه ای که بر حسن کلام بیفزاید، از غنای محتوا نکاهد و از سویی با ذوق و سلیقه نسل جوان سازگار باشد.

برای آن که زنگار خستگی بر آئینه روح و جسم خوانندگان نشیند، به تناوب نمونه‌هایی از نظم و نثر را با موضوعات گوناگون در کنار هم قرار داده ایم. در انتخاب نمونه‌ها، بیشتر جنبه آموزشی، تاریخی و ادبی، مد نظر بوده است. در پایان، مطالبی مختصر و موجز در باره دستور زبان فارسی، آرایه‌ها، نشانه‌ها و مکتب‌های ادبی که شورای عالی انقلاب فرهنگی، دانستش را برای هر دانشجوی فارسی زبان لازم می‌داند، بیان کرده ایم. امید است خوانندگان و پژوهشگران سخن سنج با دیده اغماض به این مجموعه بنگرند و با ارسال پیشنهاد‌های سازنده خود، یاریگر ما در اصلاح این اثر باشند.

مؤلفان - تابستان ۱۳۸۴